

Andragoški center Slovenije

112. Ponudba izobraževanja in učenja za odrasle v Sloveniji v letih 2022 in 2023

Opomba:

Informacijo o ponudbi izobraževanja in učenja odraslih (glej informacijo v Info-mozaiiku št. 102) nadgrajujemo z najnovjšimi podatki za leti 2022 in 2023.

V sodobni družbi se spreminjajo okoliščine dela, družbenega udejstvovanja in življenja nasploh. Soočanje novimi izzivi od posameznikov in celotne družbe zahteva nenehno pridobivanje novih znanj in spretnosti z vseživljenjskim učenjem, ki poleg formalnega izobraževanja vključuje tudi neformalno in priložnostno (izkustveno) učenje. Z učinkovitimi dejavnostmi ozaveščanja in obveščanja je potrebno spodbujati, motivirati in nagovarjati odrasle k vključevanju v izobraževanje, usposabljanje in vseživljenjsko učenje. Spodbujanje k vedoželjnosti in pozitivni naravnosti do učenja je pomembno za razumevanje pomena izobraževanja in učenja ter dobrobiti, ki jih ustrezna znanja in spretnosti prinašajo. Pri tem je neobhodno ustrezno informiranje in obveščanje o številnih učnih priložnostih, ki so odraslim na voljo.

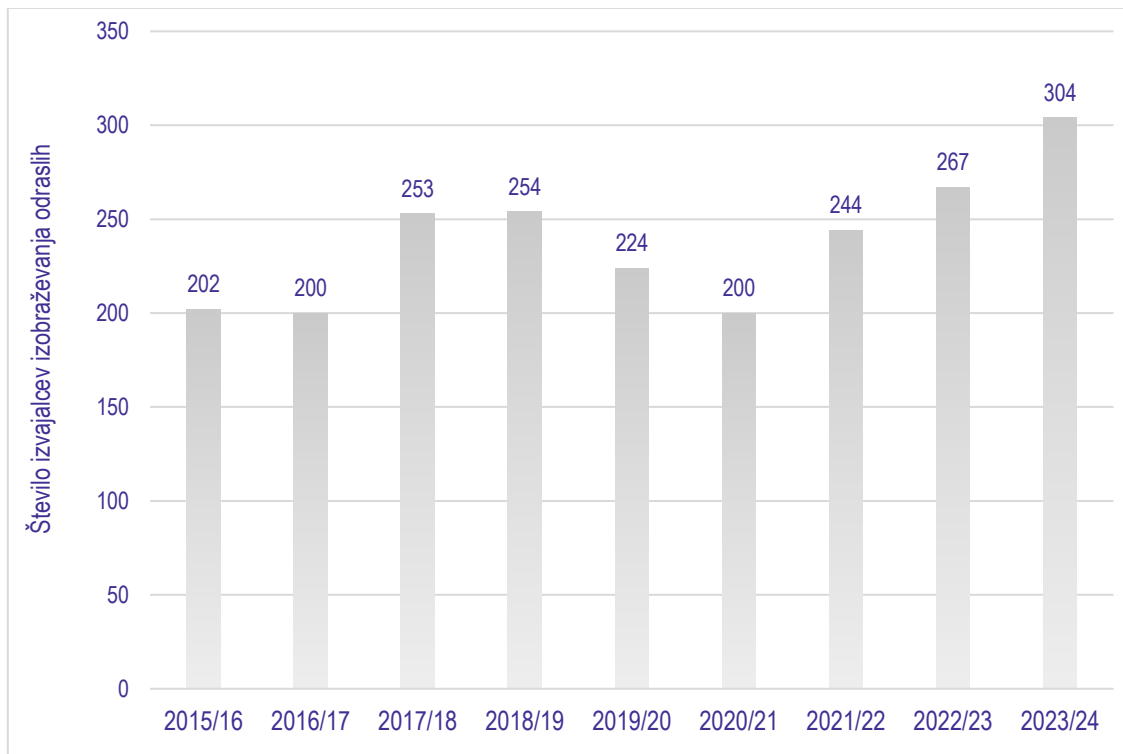
Nacionalni portal Kam po znanje (<https://kampoznanje.si>) je osrednje spletno mesto, kjer svoje programe izobraževanja in učenja promovirajo številne šole, zavodi, društva, knjižnice, muzeji in druge ustanove. To stičišče izobraževalcev odraslih na enem mestu združuje aktualne informacije o teh ustanovah in njihovih programih formalnega in neformalnega izobraževanja in učenja za odrasle.

Pregled ponudbe izobraževanja in učenja za odrasle v številkah

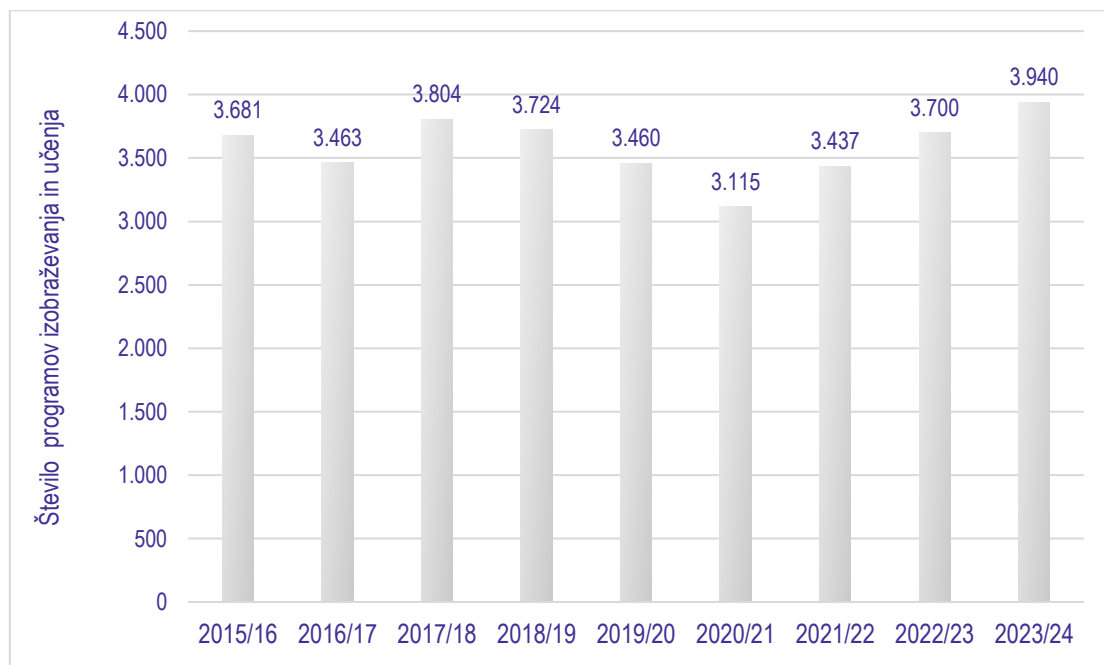
Podatke, objavljene v portalu Kam po znanje, vsako leto analiziramo, rezultate pa predstavimo v poročilu. V tokratnem prispevku predstavljamo nekaj ključnih kazalnikov analizirane izobraževalne ponudbe za leti 2022 in 2023. Zajeti so izvajalci izobraževanja ter njihovi izobraževalni programi, predstavljeni na portalu do konca leta 2022 oziroma leta 2023.

Na portalu so bile poleg izobraževalnih ustanov, predstavljene tudi druge ustanove z različnih področij delovanja, ki poleg svoje redne dejavnosti izvajajo tudi izobraževanja za odrasle. Ta velika raznovrstnost ustanov bogati vsebinsko raznolikost ponudbe izobraževanja in učenja za odrasle.

Zanimanje izvajalcev za predstavitve na portalu Kam po znanje se je po obdobju pandemije covid-19 zopet povečalo (glej graf 1 in graf 2). V letu 2022 je 267 izvajalcev izobraževanja in učenja predstavilo 3.700 programov izobraževanja in usposabljanja, v letu 2023 pa je 304 izvajalci objavilo 3.940 izobraževalnih programov.

Graf 1: Število izvajalcev izobraževanja in učenja odraslih po letih

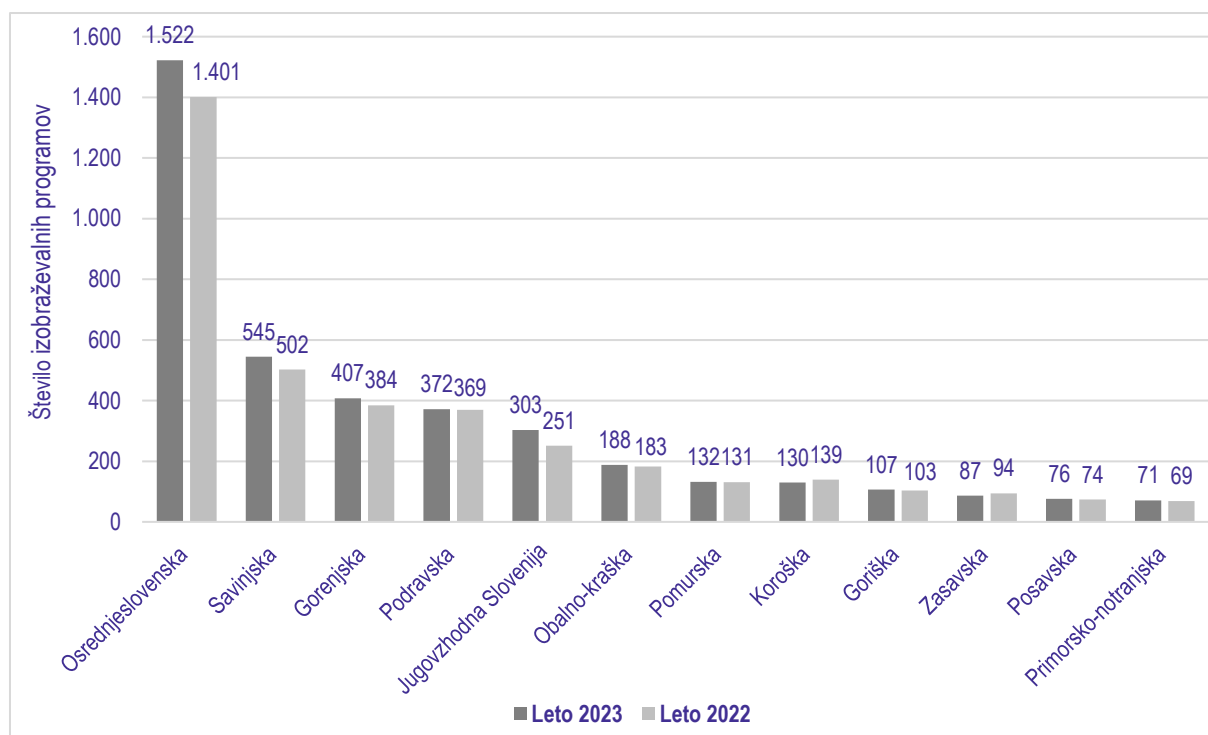

Graf 2: Število izobraževalnih programov za odrasle po letih

Lokalna dostopnost izobraževanja in učenja za odrasle je pomembna

Manjša geografska oddaljenost je pomembna, saj olajša udeležbo v izobraževanju in učenju, spodbuja k večji vključenosti prebivalcev v izobraževalne dejavnosti v lokalni skupnosti, njihovo sodelovanje v lokalnih projektih in s tem k razvoju lokalnega okolja. Omogoča lažji dostop do izobraževanja in učenja za različne skupine prebivalstva, kar je še zlasti pomembno za večjo vključenost ranljivih skupin prebivalcev, brez poklicne ali strokovne izobrazbe, z nizko stopnjo ključnih ali poklicnih zmožnosti, brezposelnih, mladih, ki so zgodaj opustili šolanje, in drugim socialno ogroženim skupinam.

Analiza zbrane izobraževalne ponudbe je pokazala, da se možnosti izobraževanja in učenja za odrasle v lokalnem okolju razlikujejo. V osrednjeslovenski regiji so možnosti za učenje in izobraževanja odraslih največje in raznovrstne, kar ni presenetljivo, saj ima regija z glavnim mestom Slovenije najpomembnejše izobraževalne ustanove ter bogato izbiro drugih ponudnikov izobraževanja in učenja za odrasle (glej graf 3). Izobraževalna ponudba je obsežna in raznovrstna tudi v regijah z večjimi mestnimi središči, kot so Maribor, Velenje, Novo mesto, Celje, Kranj, Škofja Loka, v drugih regijah pa so možnosti izobraževanja in učenja v lokalnem okolju skromnejše.

Graf 3: Ponudba programov izobraževanja in učenja za odrasle po regijah v letih 2022 in 2023

Neformalno izobraževanje pomembna oblika izobraževanja odraslih

Odrasli pridobivajo znanje, spretnosti in veščine na različne načine. Izobražujejo se v izobraževalnih programih za pridobitev formalne izobrazbe (osnovnošolske, srednješolske in terciarne izobrazbe), po uspešnem zaključku izobraževanja pa pridobijo višjo raven izobrazbe ter ustrezne kvalifikacije in kompetence za potrebe poklicnega dela in osebni razvoj. Izobražujejo, usposablajo in učijo pa se tudi v neformalnih izobraževalnih programih in s priložnostnim učenjem. Neformalno izobraževanje je pomembna oblika izobraževanja in zajema večji del izobraževanja in učenja odraslih. Je zelo razvejano in posega na različna področja človekovega delovanja in zanimanja, zato se pogosto prepleta s poklicnim usposabljanjem in spopolnjevanjem.

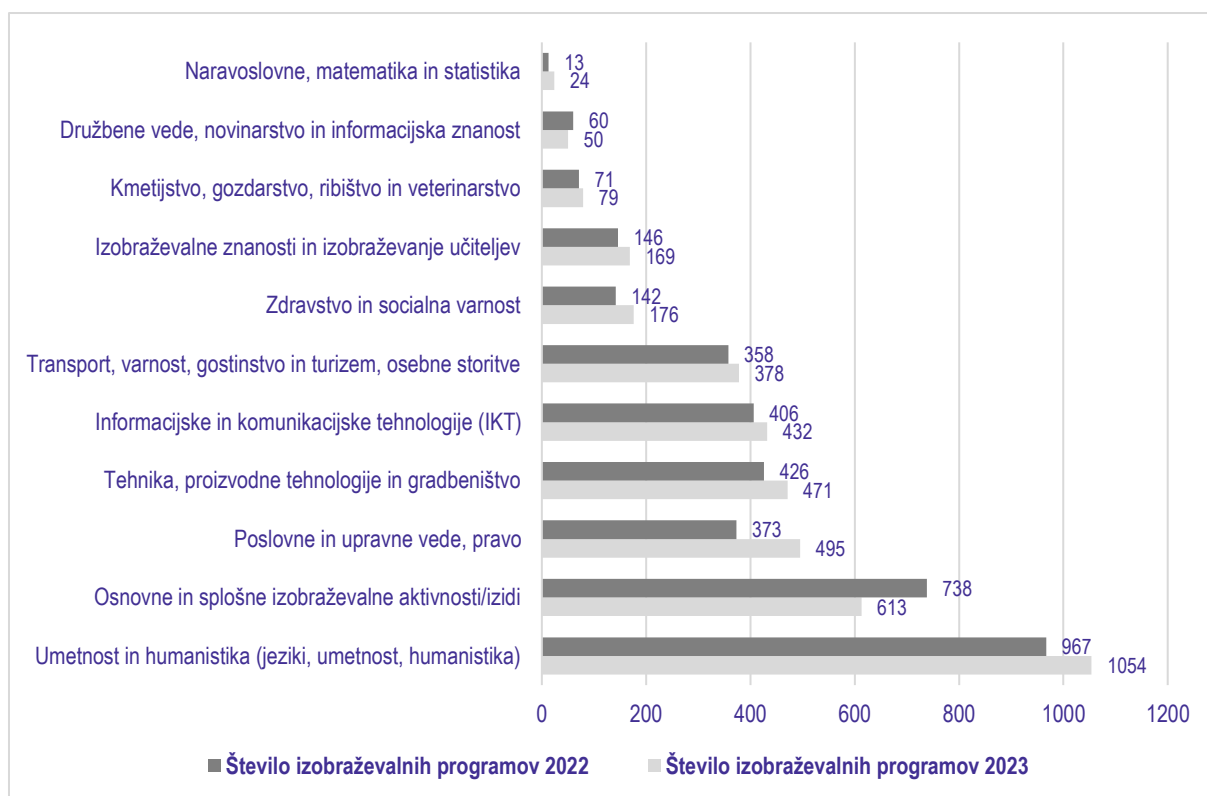
V letu 2022 so izvajalci izobraževanja predstavili 2.687 programov, kar je predstavljajo 73 % celotne zbrane ponudbe, v letu 2023 pa 2.849 programov neformalnega izobraževanja oziroma 72 % celotne ponudbe. V ponudbo neformalna izobraževanja so uvrščeni tudi programi priprav na preverjanje in potrjevanje nacionalnih poklicnih kvalifikacij (NPK).

V ponudbi izobraževanja, ki omogoča pridobitev izobrazbe, je bilo v obeh letih največ programov za pridobitev srednje strokovne izobrazbe odraslih in programov za pridobitev srednje poklicne izobrazbe.

Največ programov učenja tujih jezikov

Programi izobraževanja in učenja za odrasle pokrivajo širok spekter vsebinskih področij. Vsebine izobraževanj se prilagajajo glede na potrebe posameznikov in cilje izobraževalnih programov za odrasle. Pomembno je, da se izobraževalni programi prilagajajo sodobnim izzivom ter omogočajo odraslim posameznikom pridobivanje znanj in veščin, ki so uporabna v njihovem vsakdanjem življenju in poklicnem okolju.

Analiza je pokazala, da je bilo v obeh letih največ programov namenjenih učenju tujih jezikov (angleškega, nemškega, italijanskega, francoskega, slovenskega jezika kot tujega jezika), saj je povpraševanje po tovrstnih znanjih veliko. Velika je bila tudi ponudba programov s področja osebnih in splošnih izobraževalnih aktivnosti, še zlasti osebnih spretnosti in osebnojnega razvoja, programov informacijskih in komunikacijskih tehnologij in uporabe računalnika, ter poslovnih in upravnih ved. Najmanj programov je bili načrtovanih s področja naravoslovja, matematike in statistike, saj je povpraševanje po teh znanjih manjše (glej graf 4).

Graf 4: Izobraževalni programi za odrasle po vsebinskih področjih KLASIUS-P-16 v letih 2022 in 2023

Celotni poročili analiziranih ponudb izobraževanja in učenja odraslih za leti 2022 in 2023 sta dostopni v Digitalni bralnici na spletni strani ACS ter na spletni strani Kam po znanje.

Kontaktna oseba za področje: Erika Brenk, erika.brenk@acs.si

Informacijo pripravila: Erika Brenk, erika.brenk@acs.si